

GJELINGGEREN

9. april 1945. -- -- -- 5. årgang.

Norge. - Det er idag 5 år siden Tysklands skjendige og skamløse og fullstendig uberettigede overfall på Norge fant sted. I 5 lange år har den tyske jernhæl trampet vårt land ned og håndhevet sin bøddellov med all den brutalitet og grusomhet som deres djvelske opprinningsomhet i så måte har satt dem i stand til. Landet er plyndret og herjet, store deler lagt øde, tusener av våre beste kvinner og menn drept eller vansmekter i tyske fengsler. Men vår motstand mot nazibarbariet er like urokket. Etter 5 års okkupasjon med lokkende propogandatoner og hensynsløs terror er prosenttallet på landsforredere hos oss praktisk talt like lite og ubetydelig som det var 9. april 1940. Det norske folk har tappert holdt stand, og nå har vi, takket være den heroiske og strålende innsats våre all. øst og vest har gjort, den faste forvissning at seieren og befrielsen er i sikte. Den 9. april 1945 er en sorgens minnedag, men også en gledens. Vi minner i takknemlig beundring alle de som ga sitt liv og sin frihet i kampen ute og hjemme for fedrelandets sak, og vi glæder oss over at dette er den absolutt siste 9. april i slaveri og lenker.

Vestfronten. - 1. kanad. armé nærmer seg de all. fullskjermtropper som er sluppet ned bak fronten i Nederland. Avdelinger av 4. kanad. panserdivisjon har også oppnådd kontakt med disse tropper. Lenger øst har brit. styrker tatt byen Riede, 8 km. fra Bremen, mens andre styrker rykker fram mot Hamburg. Jernbanen mellom Bremen og Hannover er avskåret og all. styrker står nå 11 km. f. Hannover og 30 km. fra Braunschweig. Hannover er utflankert av brit. styrker nord og av am. i sør. Under framsjøtet mot Nordsjøen er Meppen inntatt. Lengst S har 1. armé inntatt Göttingen og gått over Weser på flere nye steder. V for Göttingen. NØ for Mülhausen slo 3. armé igår tilbake tyske motangrep. Andre all. styrker står 55 km. fra Nürnberg. Den 1. franske armé tok igår byen Pforzheim og står nå 20 km. N for Stuttgart ettersom å ha inntatt byens radiostasjon. Langt bak fronten er det harde kamper i Ruhrområdet, hvor mellom 100 og 150 tusen tyskere er fullstendig omringet. 9. armé trengte igår ennå dypere inn i Gelsenkirchen og nådde utkanten av Dortmund. Det er gatekamper i Essen. Brit. fly bombet inatt Hamburg, mål i nærheten av Leipzig, Berlin og Dessau. Am. b. fly har angr. tyske flyplasser og militære og industrielle anlegg i Tyrol. Brit. fly har angr. den t. skipsfart mellom Norge og Danmark. Brit. fly meldte at de har observert skip på vei fra Østersjøen til Norge. All. fly fra Italia har angr. mål i N. Italia, Østerrike og Jugoslavia.

Østfronten. - Under kampene om Wien har russ. tatt 3 av byens jernbanestasjoner og et stort arsenal. De nærmer seg byens rådhus og byens sentrum er i ferd med å bli innesluttet av russerne. Det raser bitre gatekamper. Byen Tulln 25 km. V for Wien er inntatt og N for byen fullfører marskalk Malinovsky omringningen ved framsjøtet fra brufestet over Morawaelva. Russ. har også hatt ytterligere terrengvinning ved Wiener Neustadt. I Nord har russ. begynt den endelige uskadeliggjørelse av de t. styrker i Ø. Preussen. De gikk igår til stormangrep på Königsberg. Havnområdet i byen og hovedbanestasjonen er nå på russ. hender. -- Lørdag rykket russ. og jugosl. styrker inn i en by 80 km. N for Zagreb og nesten hele Jugoslavia er nå frigjort.

Stillehavet. - Am. kontrollerer nå 1/3 av Okinawa og am. fly opererer nå fra 2 flyplasser på øya. Japan er igår igjen blitt angrepet av am. kjempbombere. I Burma har am. fly angrepet restene av de jap. styrker som flykter sør for Mandalay. --- 6 tyske fly landet igår i Sverige. 12 flyvere ble internert og de 6 fly konfiskert. - Det meldes nå at den tyske rakettkamp mot England er opphørt. -- Det er sendt utenfor erklæring fra Moskva hvor det sies at russ. ikke har til hensikt å tilegne seg noe av østerriksk område og at landet i det hele vil bli behandlet helt i overensstemmelse med den avtale som er inngått mellom de allierte stormakter. -- Moskva radio melder at den tyske øverstkommanderende i Østerrike, Sepp Dietrich skal være drept i Wien.

Ord for dagen I 1942 sa Göhring: "I Amerika går folket omkring i en tåke av astronomiske tall. Man må ikke glemme at Amerika har skrevet et ord med riktig store bokstaver og det ordet heter blöff! Med engelskmennene står det ikke bedre til. Vi har langt flere ubåter og de har færre fartøyer. Jeg er overbevist om at det blir verre og verre for England i samme tempo som det blir bedre og bedre for oss." - Ennå noen ord av Göhring kan det være vært og nevne nå. Det var på 10 årsdagen for Hitlers rikskanslerembedighet han sa: "De allierte har hverken kull eller jern nokk, hvordan skal de så kunne fabrikere 1. klasses våpen. Etter at de har tapt land og våpen, folk og fabrikker i valdig utstrekning, hvordan skal de så i lengden kunne produsere noe? - Hvem er så guds forgåen at han ikke vil se hvordan vi derimot har det? Står bolsjevikene i Tyskland? Eller engelskmannen står han i Tyskland? Hvor står våre fiender? - Hvem står fra Nordkapp til Afrika og fra Biskaya til Volga?" -- Det avgjørende svar på disse spørsmål er kommet nå og Göhring har fått erfare på en annen måte enn han hadde ventet hvor sterk interesse amerikanerne virkelig har for astronomiske tall - når han nå ser de flyeskadrene som tordner inn over Tyskland.

Tysklands stilling stadig bedre

En sånn tittel satte Aftenposten på 1. side torsdag den 5. april midt i nederlaget. Når vanviddet er så utpreget på nasjhold, er det ikke å undres på at de frandelers drømmer og seier. Neste tittel blir ve: "Tyskland seierer på alle fronter".

Et tysk bevakningsfartøy

Et tysk bevakningsfartøy rømte forleden fra Oslofjorden og kom til Strömstad under eskorte av svensk tolljager. Det er en mindre båt, som har patruliert her som gikk inn i svensk farvann, hvor besetning ba om å bli tatt vare på. Det viser seg ved forhørene at mannskapet har gjort mytteri. Kapteinen ble skutt ned og liket kastet overbord, det samme skjedde med en av mannskapet som forsøkte å hjelpe kapteinen med å hindre flukt. Båten ble forfulgt av en jager, som snudde svensk territorium.

Paasikivi om de finske valg

Statsministeren har i et interju med Morgontidningens korrespondent uttalt bl. a. fölg.: Valgene i Finland har omtrent fått det utfall som vi ventet, og personlig er jeg tilfreds med resultatet. Det vidner om stabilitet i vårt samfunn. På bakgrunn av tidligere valg er i virkeligheten forskyvningen ikke så stor. I 1916 hadde vi 97 borgelige, i den siste riksdag var det 115 borgelige, og 85 sosialdemokrater. I den nye ble det 102 sosialister og kommunister. Etter de sterke prøvelser Finland har gått igjennom i de siste årene kunne en ha ventet seg en større forskyvning enn hva der er skjedd. - Jeg tror at med den nye Riksdagens medvirken skal kunne føre en riktig og klok politikk, og at valgene gir uttrykk for det finke folks vilje må en gå ut fra som sikkert, etter en valgdeltagelse av 90 % i et så tynt befolket land som vårt. - Vårt folk har vist en stor politisk modenhet etter alle de katastrofale vanskeligheter de har gjennomgått, og jeg tror at den nye riksdag vil føre en klok og formålstjenelig utenrikspolitikk. Til tross for skarpe valgstrid med demonstrasjonstog og friluftsmøter ble den offentlige ro og orden aldri forstyrret. Spørsmålet om ny regjering vil først bli tatt opp når rikslagen trer sammen den 6. april. - Hvilken hovedspørsmål får den nye riksdag og regjering å løse? Ministeren pekte på alle forsyningsvanskeligheter og hele den økonomiske politikk. Og sosialiseringen, vil den bli påskyndet? Jeg sa i min siste radiotale at det ikke var spørsmål om en indre omveltning. Sosialiseringsspørsmålene befinner seg her i begynnerstadiet. Jeg tror vi kan tilgodogjøre oss en del av de erfaringer, som på dette området har gjort i Sverige i 1920 årene. - Og oppgjøret med de såkalte krigsforbrytere? Vi har jo Hornborgskomiteen, sammensatt av 5 eksperter hvorav 2 er venstrepolitikere, til å utrede denne sak. Vi kommer til å gå fram i overensstemmelse med våre lover og rettsprinsipper også i dette spørsmål. Serlige folkedomstoler eller spesialdomstoler er uttrykkelig forbudt i vår konstitusjon - og en konstitusjonsendring er ikke aktuell. En del av våre embedsmenn er uavsettelige, mens andre uten dom kan reklasseres. Jeg vil at alt skal skje i lovlige former også i dette spørsmål. - Og Finlands forhold til Norden og Vesterlandene? - Hovedprinsippene i vår politikk har vi allerede tidlige deklareret. Det går ut på et tilitsfullt forhold til Soviet-Unionen, som vi i framtiden ikke vil komme i tvist eller strid med. Som hittil ønsker vi å fortsette et nordisk samarbeide på det kulturelle, økonomiske og sosiale område.

Danmark. Ialt 22 kommunale skoler i Kjöbenhavn er nå overlatt til boliger for tyske flyktninger.

En mill grekere er omkommet av mangelssykdommer under den tyske okkupasjon, sier den greske sunnheitsminister. 15 av 20 piker i alderen 18 til 20 år lider av tuberkulose.

Polens tap av menneskeliv under hitlertyranniet er grufullt, og oppgis til ialt 10 mill. eller 28 % av befolkningen. Herav er 1.5 mill. mann falt i krigen. Sivilbefolkningen tap oppgis til henimot 9 mill., herav er 5 mill. drept under okkupasjonen iberegnet 3 mill. iöder. 3 mill. mennesker er deportert til Tyskland.